

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ แก่งกระจานคันทรี่คลับ เพชรบุรี
๑๐-๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ แก่งกระจานคันทรี่คลับ เพชรบุรี ๑๐-๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๒ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหาร
วณเขตต์ ประธานมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้เดินทางไปสนทนาธรรม
กับกลุ่มสนทนาธรรมของคุณบรียงค์ จงจิตรนันท์ ที่แก่งกระจานคันทรี่คลับ จังหวัด
เพชรบุรี ซึ่งในสมัยที่คุณบรียงค์ยังมีชีวิตอยู่ ท่านและกลุ่มเพื่อน ๆ สหายธรรม ได้รับ
โอกาสจากท่านอาจารย์ดวงเดือน บารมีธรรม รองประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและ
เผยแพร่พระพุทธศาสนา เพื่อใช้บริเวณบ้านพักตากอากาศของท่านที่แก่งกระจานคันทรี่
คลับ จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้ เป็นที่สนทนาธรรมโดยใกล้ชิดกับท่านอาจารย์ปีละครั้ง
เนื่องจากคุณบรียงค์ จงจิตรนันท์ เป็นผู้มีความศรัทธาอย่างยิ่งในพระศาสนาและได้ฟัง
การบรรยายธรรมของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวณเขตต์ ตลอดอายุขัยของท่าน อีกทั้ง
ท่านและครอบครัว ยังเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมการเผยแพร่พระธรรมของมูลนิธิฯ โดย
ต่อเนื่อง

สำหรับข้าพเจ้าเอง ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ได้มีโอกาสเดินทางมายังบ้านพักของท่านอาจารย์ดวงเดือน ที่มีเนื้อที่ราวสองไร่กว่า ที่แก่งกระจานคันทรี่คลับแห่งนี้ โดยได้รับการเชิญชวนจากพี่อรรณพ เชิญรุ่งโรจน์ ซึ่งก็ได้ตอบรับพี่อรรณพในทันทีเนื่องจากได้คิดไว้ก่อนนานแล้วว่า ใครที่จะได้มีโอกาสมาในสถานที่นี้สักครั้งหนึ่ง เพื่อที่จะได้บันทึกภาพและเรื่องราวการสนทนาธรรมในสถานที่แห่งนี้มาเผยแพร่สู่สาธารณชนทุกท่าน ให้ได้มีโอกาสชื่นชมและอนุโมทนาในกุศลศรัทธาอันยิ่งของท่านอาจารย์ดวงเดือน บารมีธรรม ที่ใช้สรรพสิ่งที่ท่านมีในชาตินี้ ทำนุบำรุงพระศาสนา ร่วมกับท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ มานานหลายสิบปีแล้ว ไม่ว่าจะเป็นกำลังกาย กำลังทรัพย์ ตลอดจนการบริจาคที่ดิน

สำหรับก่อสร้างอาคารมูลนิธิฯ ในซอยเจริญนคร ๗๘ และใช้บ้านพักตากอากาศอีกหลายแห่ง เพื่อเป็นที่พักผ่อนและรับรองท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ เพื่อความมีสุขอนามัยที่ดีของท่าน ซึ่งก็แน่นอนว่า ไม่ว่าท่านอาจารย์จะไปในที่แห่งหนตำบลไหน ก็มีท่านที่ได้รับโอกาสติดตามไปสนทนาธรรมด้วยทุกที่ เนื่องจากชีวิตของท่านอาจารย์เป็นไปเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่นทั้งสิ้น

สถานที่นี้เท่าที่ได้ทราบ เป็นสถานที่ที่ท่านอาจารย์เดินทางมาบ่อยมาก และใช้เป็นสถานที่สำหรับการสนทนาธรรมของกลุ่มผู้ศึกษาธรรมชาวต่างชาติ (Dhamma Study Group) ที่เดินทางมาจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ในคราวหนึ่ง ๆ นานนับครึ่งค่อน

เดือนในแต่ละปี ปัจจุบันก็ได้เพิ่มกลุ่มผู้ศึกษาธรรมชาวเวียดนามเข้าด้วยอีกกลุ่มใหญ่ ซึ่งทุกท่านที่เดินทางมาสนทนาธรรมที่นี่ ก็ได้ใช้บริการที่พักในรีสอร์ทส่วนกลางของแก่งกระจานคันทรี่คลับ ซึ่งมีบริเวณที่กว้างใหญ่ไพศาลถึง ๓๕,๐๐๐ ไร่ แม้ว่า จะดูเก่าไปบ้างเนื่องจากก่อสร้างมาแล้ว ยี่สิบกว่าปี (ราวปี พ.ศ. ๒๕๓๔) แต่ก็ สะอาดดีพอสมควรและมีราคาไม่แพง มีบรรยากาศที่ร่มรื่น แวดล้อมไปด้วยต้นไม้เขียวขจี เงียบสงบดีมากครับ

อนึ่ง การเดินทางมาสนทนาธรรมในครั้งนี้ นอกจากการสนทนาธรรมแล้ว ทุกท่านยังมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมการเลี้ยงอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน ซึ่งท่านอาจารย์ดวงเดือน บารมีธรรม ท่านเป็นผู้บริจาคทรัพย์อุปถัมภ์โรงเรียนนี้ด้วย ซึ่งก็จะขออนุญาต แยกเป็นอีกกระทู้หนึ่งต่างหากนะครับ

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำ
ภาพและความการสนทนาธรรม ซึ่ง
ทุก ๆ ท่านที่สนใจไม่ควรพลาดอย่าง
ยิ่งในการที่จะได้อ่านและพิจารณา
โดยละเอียด เพราะท่านอาจารย์ได้
กล่าวถึงหนทางการเข้าใจความจริง
ในขณะนี้ไว้โดยละเอียดยิ่ง และมีความ
ไพเราะเหลือประมาณ ทั้งยัง
หาฟังได้ยากยิ่งครับ และในตอนท้าย

ข้าพเจ้าได้นำวิดีโอที่ได้บันทึกไว้ตามกำลังความสามารถลงไว้ด้วย ท่านที่สนใจ
สามารถหาฟังได้ในหัวข้อ ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ “กระดานสนทนา” ของเว็บไซต์บ้านธัมมะ
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับท่านที่สงสัย หรือสนใจในเรื่องราวของบุคคลที่เคยปฏิบัติ
ธรรม นิ่งสมาธิ ฟืหมอทวีป ฤกจิตร ก็ได้กรุณาเล่าประสบการณ์จากการที่เคยนิ่งสมาธิ ที่
ฟืหมอกล่าวว่า ถึงขั้นหะได้เลยทีเดียว ซึ่งท่านทำมาตั้งแต่สมัยยังเด็ก นานหลายสิบปี
แต่สามารถเลิกได้โดยเด็ดขาดแล้วในปัจจุบัน ไม่ติดตามไม่ได้แล้วใช่ไหมครับ

พิจารณา :

ท่านอาจารย์คะ ที่ว่า "วิตกกเจตสิก" ว่า "คิด" หรือ "ตรึก"
ขณะนี้ คิดถึงอะไรที่มีกำลัง เขาก็จะเป็น สัมผัสกับปะ
(มรรค) แล้วท่านอาจารย์ก็ย้อนคำถามว่า แล้วที่เขารู้
ว่า เขาสะสมกำลังหรือยัง ก็เหมือนกับว่า ชีวิตประจำวัน
คิดถึงความเป็นธรรมะเพิ่มขึ้นหรือยัง? ตรงนี้ ก็เหมือนกับ
ยังไม่กระจ่างชัด ในคำถามที่ท่านอาจารย์ถาม

ท่านอาจารย์ : ค่ะ แล้ววันนี้ คุณอรรณพคิดอะไรบ้าง?

พื้อรรรณ : เยอะแยะเลยค่ะ

ท่านอาจารย์ : เห็นไหม? ไม่ได้คิด เรื่องสิ่งที่ปรากฏ!!!

พื้อรรรณ : รกติด มาสาย ไปกินข้าวครัวต้นสน อร่อยมาก ถูกด้วย (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ : กว่าวิตักกะของเขา จะมาถึงสิ่งที่กำลังปรากฏเดี๋ยวนี้ ใครก็บังคับไม่ได้!!!

พื้อรรรณ : ที่ท่านอาจารย์ถามนี้ ไปกับโลภะหมดเลย

ท่านอาจารย์ : นี่คือการฟังธรรมะ หมายความว่า เราฟังธรรมะ เพื่อเข้าใจความลึกซึ้ง ความละเอียด ความที่ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชา จากวิตักกะ ขณะที่ฟัง มี "เรื่องของธรรมะ" ใช่ไหม? แต่พอหมด "เรื่องของธรรมะ" ก็เป็นเรื่องอื่น กว่าวิตักกะ ที่ฟังธรรมะเข้าใจ จะปรุงแต่งไปจนถึงสัมผัสกับปะ ไม่มีทางอื่นเลย นอกจาก ฟังแล้วเข้าใจขึ้น!!!

พืชรพรรณ :

แต่อยู่ในรถ ก็พูดถึงว่า ลองกองยังไม่ลิ้มต้นนี้มันเปรี้ยว ก็บอกว่า ท่านอาจารย์อธิบายว่า "ลิ้ม" ก็คือว่า ไม่ได้คิดถึงเรื่องที่ต้องการจะคิด ก็ถามว่า แล้วลองกองลิ้มต้นนี้ (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ :

ก็ใครบอกละว่า ลองกองลิ้มต้นแล้วถึงจะหวาน

พืชรพรรณ :

สรุปแล้วพูดผิดค่ะ แต่เพราะเขาจะสื่อว่า เก็บออกมาจากต้นสักกระยะหนึ่งแล้วถึงจะหวาน

ท่านอาจารย์ :

ก็พูดไปทุกอย่าง แต่พูดตั้งแต่เกิดจนตายนี้ เข้าใจอะไรหรือเปล่า? เข้าใจคำที่พูดหรือเปล่า? จนกว่าจะได้ฟังธรรมะ ถึงจะรู้ว่า แต่ละคำนี้ ไม่รู้จัก ลองกองนี้ก็ไม่รู้จัก แล้ว ลิ้มต้น ก็ไม่รู้จักแล้ว พูดไปเถอะ ไม่เข้าใจธรรมะเลย จนกว่าจะได้ฟังธรรมะ

เพราะฉะนั้น "ฟัง" เพื่อ "เข้าใจ" ถ้าจุดนี้จริง ๆ นี่ปลอดภัยหมดเลย!!! เพราะว่า เป็นความจริงว่า "เราบังคับไม่ได้" เริ่มรู้ว่า การฟัง แม้แต่ขณะนี้ก็เป็นธรรมซึ่งเกิดเพราะเหตุปัจจัย บังคับไม่ได้ ฟังไปขณะนี้ว่าบังคับไม่ได้ บังคับไม่ได้ พอถึงเวลาเราไม่ฟัง เราก็ลืม วิตกกะของเราก็คิดเรื่องอื่นไป

...ให้เห็นความเป็นอนัตตา!!! ปัญญาไม่พอที่จะรู้ว่า ไม่ใช่เรา!!! เพราะฉะนั้น กว่าจะเข้าใจจริง ๆ หมด ที่เราได้ฟังมาแล้วเยอะแยะทุกคำ ก็คือ เดียวนี้!!! เพราะเป็นเรื่อง "ละ" ทั้งหมด!!! ฟังธรรมะแล้วลืมว่า "เป็นเรื่องละ" ก็เลยช้ามาก เพราะเหตุว่า เครื่องเน้นช้า ตัวตนเขาชิน คุ่นเคย แม้ว่าเข้าใจแล้ว ก็ยังเป็นไปตามที่สะสมมา แล้วแต่ว่าจะเป็นอย่างไร...

คุณพรทิพย์ :

กราบท่านอาจารย์ค่ะ ขณะที่เห็น ก็เห็นเฉพาะสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเท่านั้น หลังจากนั้นก็จะคิด เพราะฉะนั้นเวลาที่เห็น แล้วบอกว่า คนนี้เสียใจ คนนี้ ลักษณะนี้ดีใจ แสดงว่า สัญญาที่เคยจำเอาไว้ว่าลักษณะนี้คือ ร้องไห้ ก็คือเสียใจ อันนั้นคือความคิดนึก

ท่านอาจารย์ :

ขณะนั้นก็คือ "คิด" ทำไมละคะ เวลานี้รู้สึกอย่างไร? ไม่เห็นเป็นอย่างที่คุณพรทิพย์ว่าเลย

คุณพรทิพย์ :

ไม่ใช่ค่ะ หนูพูดถึงตอนที่คุณหมอ...

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวนี้!! ที่กำลังคิด เดี๋ยวนี้!!! ไม่เห็นเป็นอย่างที่
คุณพรทิพย์ว่าเลย เห็นไหม? ความรู้สึกทุกอย่างเขา
เกิดขึ้นแล้วก็ดับไป ไม่ใช่ที่เราจะต้องมานั่งทบทวนว่า
เขาเป็นอย่างนั้น อย่างนี้!!!

คุณพรทิพย์ :

คือ หลังเห็น ก็จะเป็นการคิด คิดในสิ่งที่เห็น

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวนี้เอง!!! คิดแล้ว เรียบร้อยรวดเร็ว เป็นธรรมชาติของ
ธรรมะ!!!

พี่อรรณ :

ท่านอาจารย์คะ หนูว่า หนูก็ฟังท่านอาจารย์เยอะ พอท่าน
อาจารย์ถามว่า วันนี้คิดเรื่องอะไรบ้าง? พอท่านอาจารย์
ถามปุ๊บ ก็จะมีเลย คิดเรื่องราวก็ไม่ต่างจากคนที่ (ไม่เคย)
ฟังธรรมะ

ท่านอาจารย์ :

ก็ใช่ ก็ใช่ เพราะฉะนั้น ฟัง ก็คือ เข้าใจ ขณะที่ฟัง แล้วรู้ว่า
เป็นอนัตตา ถ้าเราไปวุ่นวาย มันก็ยิ่งเป็นตัวเราขึ้น
เพราะฉะนั้น ฟังจริง ๆ เข้าใจจริง ๆ แม้เพียงชั่วขณะนั้น ก็
มันคงที่จะเข้าใจขณะต่อไปว่า บังคับบัญชาไม่ได้ คิดเรื่อง
อื่น พุดเรื่องอื่น ก็บังคับบัญชาไม่ได้ เป็นธรรมะทั้งหมด!!!

จนกว่าวิตกกะนั้นแหละ จะจรดในลักษณะของสภาพ
ธรรมะ เพราะฟังมานานมาก!!! รู้ว่ามีจริง ๆ ลักษณะของ
ธรรมะเดี๋ยวนี มีจริง ๆ กำลังมี ไม่ต้องไปนั่งหา ว่าเขาอยู่
ไหน? ตอนนี กำลังจรดในอารมณ์อะไร? ก็ไม่ต้อง!!! เป็น
เรื่องที่หมดแล้วก็คือหมด!!!

พืชรพรรณ :

ท่านอาจารย์คะ ต้องขอประทานโทษ อ่างอาจารย์
ธิดารัตน์ คือ คุณกันไนรถ อาจารย์ธิดารัตน์กับบอกว่า เรื่อง
สังเกต พิจารณาธรรมะ ฟังนี่ พูดว่า วิตกกะ คือ ตรีก
คือ คิด แล้วเราสนใจไหม? ลักษณะของตรีกนี้ คิดนี้ หรือ
ว่า เห็นเพียงสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ แล้วความเป็นอนัตตา
ที่จะเกิดรู้ตรงนั้น เมื่อไม่เกิด มันเหมือนจะแยกไม่ออกว่า
มีตัวตนไปจดจ้องสังเกต

ท่านอาจารย์ :

ถ้าเราเพียงแต่จะเข้าใจว่า ขณะไหนมีวิตกกะ แคนั้นก็รู้
แล้วว่าไม่ใช่เรา ทำอะไรก็ได้ แต่ไม่ใช่ไปนั่งเจาะจง
พยายามจะหาวิตกกะ นี่คือเรื่องละ ที่ว่ายาก ละ นี่คือ ละ
อย่างไร? ละการที่ยึดถือสภาพธรรมะว่าเป็นตัวตน ไม่ใช่
ไปนั่งคิดอะไรอย่างอื่นเลย

พืชรพรรณ :

คือ เมื่อยังไม่รู้ลักษณะของวิตกกะ ก็รู้ได้ว่า วิตกกะเขาทำ
กิจอยู่ ไม่ใช่เรานะ

ท่านอาจารย์ :

"เข้าใจ" แคนั้น!!! เพื่อที่จะรู้ว่า เป็นอนัตตา สำคัญที่สุด
คือ ธรรมะที่ได้ฟังทั้งหมด คือ เดียวนี้เป็นธรรมะ!!! แล้วก็
เป็นอนัตตา!!! เท่านั้น!!! อย่างอื่น โลภะจะเกิด โทสะจะ
เกิด ก็นี่ใจอนัตตา ไซ้ไหม? จะคิดอะไร อย่างไร ก็นี่ใจ
บังคับบัญชาไม่ได้

คุณภาณี :

ท่านอาจารย์ก็จะเตือนให้เราเข้ามาถึง ขณะนี้เป็นธรรมะ
ถูกต้อง!!!

ท่านอาจารย์ :

แต่เราก็จะไปสงสัยเรื่องต่าง ๆ เยอะแยะ มากมาย

คุณภาณี :

ท่านอาจารย์ :

ถูกต้อง!!! ถูกต้อง!!!

ทุกคนหัวเราะ... (และขณะนั้น มีผีเสื้อตัวเล็ก ๆ บินวนเวียนเกาะอยู่ที่มือและ
ใบหน้าของท่านอาจารย์)

ท่านอาจารย์ :

อย่าคิดว่าเขา (ผีเสื้อ) ไม่เข้าใจนะ ถ้าเขาเป็นโพธิสัตว์
ต่างกันเลย สัตว์ที่เป็นโพธิสัตว์ กับสัตว์ที่ไม่ใช่โพธิสัตว์
แม้แต่เสียง เจตนา ออกมาเป็นเสียงอะไรนี้ สามารถที่จะ
แปลออกไปให้เราเข้าใจได้ เหมือนกับเสียงนั้นเป็นอย่าง
นั้นเลย เพราะจริง ๆ เสียงก็คือเสียง มันอยู่ที่เจตนา ไซ้
ไหม? และมันอยู่ที่การที่เราจะสามารถเข้าใจได้ แต่ไม่
ต้องคิดว่าตัวไหนเป็น ตัวไหนไม่เป็น

พืชรพรรณ :

ท่านอาจารย์คะ กลับมาตรงที่ว่า รู้ว่าความเป็นอนัตตา ที่
โทษะจะเกิด โลกะจะเกิด หรืออะไรก็แล้วแต่ การฟัง
เข้าใจ เหมือนกับว่า เข้าใจได้ว่า ปัญญาขั้นที่จะไปรู้ตรง
ลักษณะในสิ่งที่ยังไม่เกิด แต่ให้เข้าใจก่อน ว่าเป็น
ธรรมชาติจริง ๆ

ท่านอาจารย์ :

โลกะเขามากมายมหาศาล ตามวิชา ซึ่งไม่รู้อะไรเลย
เดี๋ยวนี้!!! ที่กำลังปรากฏ!!! เพราะฉะนั้น กว่าที่จะเข้าใจ
จริง ๆ เพื่อละ หมายความว่า ขณะนั้น ไม่ได้ติดข้อง

แม้แต่คำว่าติดข้อง มันจะติดข้องไปจนกระทั่ง ปัญญา
สามารถที่จะเห็น สามารถที่จะรู้ว่า กำลังติดข้อง ก็ไม่รู้!!!
แต่ความติดข้องอันนี้ เวลาที่เข้าใจธรรมะแล้วนี้ ก็เป็นสิ่งที่
ซึ่ง เมื่อมีความเข้าใจ ปัญญาเขาสามารถรู้ จิตละ!!!

...เพราะฉะนั้น ที่เป็นเราคิด เป็นอะไร ๆ ทั้งหมด ๕ ชันท์
เลย ไม่เว้นอะไรเลยสักอย่าง ถ้าพูดไปแล้ว รูปขันท์
เวทนาขันท์ สัญญาขันท์ สังขารขันท์ วิญญาณขันท์ ก็
เดี๋ยวนี้หมด แต่ไม่ปรากฏให้รู้!!! เพราะฉะนั้น จะไปละ ได้
อย่างไร?

...แต่เมื่อฟังแล้ว สภาพธรรมะมีอย่างนี้ แต่ว่า อะไร
ปรากฏ ซึ่งเคยไม่รู้ ก็ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น!!! จนกว่ารู้ว่า
ขณะนั้นติดข้องหรือเปล่า? อย่าง “เห็น” อย่างนี้ เดี่ยวนี้
กำลังเห็น กว่าจะ “รู้ลักษณะ” ที่เป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา แต่
เป็นธาตุรู้ แ่ธาตุรู้ก็ไม่เคยรู้มาเลย ใช่ไหม? แล้วยัง เมื่อ
เห็นแล้ว ติดข้องหรือเปล่า? ก็ไม่ได้ปรากฏ ทั้ง ๆ ที่ติดข้อง
ถ้าไม่รู้ แล้วปัญญาจะไปละอะไร...

...เพราะฉะนั้น จากการฟัง ก็มีสภาพธรรมะ ซึ่งถูกปกปิด
ไว้ด้วยอวิชชา ก็ปรากฏในลักษณะซึ่ง ปัญญา เริ่มเห็น
แล้วก็เริ่มเข้าใจ จนกว่า ทั้งหมด ทั้งวัน ก็เป็นธรรมะทั้งนั้น
ไม่เคยรู้เลย!!!

เพราะว่า การอบรม เจริญปัญญา เพื่อละนี้ ถึงอนุสัย คือ
ดับจริง ๆ จึงจะเป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้า
ใครจะมาบอกว่า “ละเสีย” ก็รับรองได้ คนนั้นไม่ใช่คนที่
ศึกษาและเข้าใจคำสอน!!!!...

...จะได้ยังไง? ไหนลองละให้ดูสิ!!! ไม่มีทาง!!! ไช้ไหม?
แต่ถ้าให้มีความเข้าใจ แล้วเริ่มรู้ว่า มีอะไร? ขณะนี้มี
“เห็น” เราผ่านไปเลย ตลอดเวลา ไม่เคยสนใจเลย แต่พอ
มีปัญญา เพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้น เขาก็จะเริ่มเข้าใจ “เห็น” โดยไม่
ละเลย “เห็น” และหลังเห็นแล้ว ก็คือ ความติดข้อง
เพราะฉะนั้น เขาก็ค่อย ๆ ละ ตัวตน หรือ ความติดข้อง
ในสิ่งที่ปรากฏ!!!!...

...เพราะฉะนั้น เรื่องละทั้งหมด เป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่า
เรื่องอวิชชาเป็นเรื่อง “ติด” เรื่องโลภะเป็นเรื่องติด ไช้
ไหม?อวิชชา ไม่รู้ เมื่อไม่รู้ ก็ติดข้อง แต่เมื่อปัญญารู้แล้ว
รู้ว่าเป็นอะไร ไม่ใช่เรา ก็ค่อย ๆ ละคลาย ความเป็นเรา
ตามลำดับขั้นของปัญญา และ เดียวนี้ก็คือ รู้ตามความ
เป็นจริงว่า พัง เข้าใจขึ้น!!! ขอให้เข้าใจ!!! แล้วก็ เข้าใจ
ขึ้น!! ก็คือ ไม่ใช่เรา!!!!...

...ทีนี้ เราหวังมากเกินไป!!! ไม่เอาหรอก เข้าใจขึ้นนี้ ไม่เอา!!! มันยังไม่ปรากฏว่าเป็นอย่างนั้น อย่างนี้!!! ปรากฏได้อย่างไร? เป็นอย่างนั้น ก็ถูกอวิชชา ความไม่รู้ ปิดบัง เดียวนี้ก็ปิดบัง โลภะเกิด ก็ปิดบัง!!!!...

...เพราะฉะนั้น ไม่มีทางที่ จะเป็นตัวเราแล้วหวัง ทำอย่างไรนี้ ไม่มี!!! เมื่อไหร่ก็ไม่มี!!! เพราะว่า ขณะนั้น ปัญญาจะรู้เลยว่า นั่นคือ "ผิด" เพราะ "หวัง" ไม่ใช่ "ความเข้าใจ" ถ้าความเข้าใจแล้วเป็นเรื่องละ ก็ "อนัตตา" ก็บอกแล้วว่าทุกอย่างหมด "ธรรมะทั้งหลายเป็นอนัตตา" พอมีอะไรเกิดขึ้น ก็เดือดร้อน ลืมแล้ว ฟังมาแล้วใช่ไหม? จนกว่าจะรู้ความจริงว่า แม้สิ่งนั้นก็เกิด โดยเหตุปัจจัย ซึ่งไม่มีใครบังคับบัญชาได้
กว่าจะค่อย ๆ รู้ กว่าจะค่อย ๆ ละ ก็คือ ชีวิตประจำวัน ธรรมดา!!! กว่าจะเป็นปกติ โดยโลภะ ไม่ได้เข้ามา แทรกแซง!!!!...

ท่านอาจารย์ :

กำลังสำคัญคือ "เรื่องละ" ถ้าไม่รู้อันนี้ ไม่คิดถึงอันนี้ ก็ผิดทางไปเลย!!! "ละ" ก็ต้องเข้าใจ ไปละเองนี่ไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ มันละเดี๋ยวนี้ แล้วเรารู้ว่า เดี่ยวนี้มันไม่ละ!!! (หัวเราะ) ใช่ไหม? จนกว่า ละเดี๋ยวนี้!!! ไม่ใช่ละตอนอื่น "เดี๋ยวนี้!!" คือ อะไร ๆ ก็ได้ที่มี ไม่เลือก เมื่อไหร่ สภาพธรรมะอะไร ก็เลือกไม่ได้เลย เพราะมันต้อง "รู้ทั่ว"

คุณภาณี :

เริ่มเข้าใจสิ่งที่กำลังปรากฏ ก็คือ ค่อย ๆ ละไป

ท่านอาจารย์ :

ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น เท่านั้น!!! ที่จะรู้ว่า พระพุทธเจ้าตรัสรู้สิ่งที่กำลังปรากฏ แล้วก็ทรงแสดงความจริงของสิ่งที่กำลังปรากฏ ให้คนอื่น "เข้าใจตาม" เพื่อที่จะได้ "รู้ตาม" แล้วใครจะรู้ตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าไม่เป็นคนที่ "ละเอียด" และ เป็นเรื่อง "ละ" เป็นเรื่อง "เข้าใจ"

ทั้งหมด "ฟัง" จะไปฟังอะไรได้ทั้งนั้น ขอให้เข้าใจสิ่งที่ฟัง เพราะว่าสิ่งที่ฟัง ต้องเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้!!! ทำให้เข้าใจขึ้น แต่ไม่ใช่มุ่งหวัง ว่าเข้าใจแล้วละ แล้วแต่ จะเข้าใจแค่ไหน เพราะว่า เราไม่ใช่คนไปละ แต่ว่า ปัญญา-ความเข้าใจ เขาละ!!!

เพราะฉะนั้น ก็แล้วแต่ เข้าใจเมื่อไหร่ จะละเมื่อไหร่ก็คือ
ว่า เป็นคนดี ค่อย ๆ มั่นคงในความไม่ใช่เรา!!! ยากที่สุด
ไม่มีอะไรยากเท่า!!!

คุณภาณี :

ความเข้าใจค่อย ๆ เข้าใจ แต่ว่าโลกะก็ไม่ค่อยยอมค่อย ๆ
เข้าใจ

ท่านอาจารย์ :

เขามีมานาน เขาอยู่บ้านนี้มานาน ไม่ยอมออก

คุณภาณี :

ต้องใช้กำลังมาก

ท่านอาจารย์ :

ต้องมีปัญญา ที่จะดับเขา เพียงแค่พราก ๆ ไปนิดหน่อยก็
ไม่ได้ ต้องเข้าใจจนกระทั่งละ แต่ละคำ แต่ละประโยค ไม่
ต้องไป หมายความว่า เราจะต้องไปรู้ในขณะนั้น เดียวนี้
แต่ให้รู้ว่า ไม่มีอีกแล้ว แค่นี้ ถึงใจจะดับไหน? ว่าไม่มีอีก
แล้ว เดียวนี้!! ไม่มีอีกแล้ว!!! ถึงจะละได้!!!

คุณพรทิพย์ : ท่านอาจารย์คะ การที่จะละความเป็นสัตว์ บุคคล ตัวตน ก็ต้องเห็นในขณะนี้

ท่านอาจารย์ : "เข้าใจ"

คุณพรทิพย์ : คือ ถ้าละได้ก็คือขณะนี้

ท่านอาจารย์ : ถูกต้อง!!! แล้วจะไปเอาขณะไหน? ถ้าไม่ใช่ตามปกติในชีวิตประจำวัน เพราะเราติดสิ่งที่มิในชีวิตประจำวัน ก็ต้องละ ด้วยความเข้าใจถูก ในสิ่งที่มีในชีวิตประจำวัน!!!

...แค่ "เห็น" นี่ก็ยังไม่ปรากฏให้เห็น ว่า "เห็น" เป็น "เห็น" ไม่ใช่เรา ก็ต้องยากแน่นอน!!! แต่ไม่พินิจสย เพราะว่าท่านที่เคยสะสมมา ท่านก็รู้แจ้งสภาพธรรมะกันได้ เพียงแต่ว่า ต้องอบรมและต้องละ ข้อสำคัญที่สุดคือ "ละ" แล้วก็เป็น ปกติ!!!!...

คุณหมอทวีป :

ถ้าละโลกะขณะนั้น ที่เกิดขึ้น เป็นการชนะใจตนเองด้วย หรือเปล่าครับ?

ท่านอาจารย์ :

คือ ไม่มีติดอีกแล้ว ละความติดข้องในสิ่งที่ปรากฏ!! คือ เวลานี้ สิ่งนี้มี "เห็น" มีแฉะ ๆ "คิด" ก็มีแฉะ ๆ "ติดข้อง" ก็มีแฉะ ๆ แต่ไม่ได้ปรากฏ ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ทั้ง ๆ ที่เขาเป็นธรรมชาติ!! แต่ความเป็นเรานี้ครองมานาน ติดข้องในสิ่งต่าง ๆ พังเท่าไรก็เพื่อที่จะละ ไซ้ไหม? แล้วถ้าสิ่งนั้นไม่ปรากฏในความเป็นธรรมชาติ ให้รู้จริง ๆ ว่านี่แหละ ธรรมชาติเป็นอย่างนี้ ก็ไม่มีทางไปละ

...แต่การที่จะให้ถึงขณะที่สภาพธรรมะปรากฏได้ตามความเป็นจริง ก็ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชา ต้องอาศัยความเข้าใจ ที่ละเล็กทีละน้อย ที่ละเล็กทีละน้อย ตรงนี้เป็นขั้นที่สำคัญที่สุด!!! เพราะถ้าไม่มีตรงนี้ การฟังทั้งหมด ก็เป็นโมฆะ เพราะมันไม่ได้เอาโลกะออกไปเลย ฟังไป ต้องการไป ฟังไป ต้องการไป มันก็จะเป็นการฟังธรรมะ ด้วยความต้องการ!!

...แต่ว่า "ต้องฟัง" อย่างคนในสมัยโน้น (ฟัง) ด้วยความ
เข้าใจ ฟังแล้วก็เข้าใจ จนกว่าสภาพธรรมะจะปรากฏ!!!
เมื่อสภาพธรรมะปรากฏให้รู้ตามความเป็นจริงเมื่อไหร่
เมื่อนั้น สภาพนั้นเป็นเราไม่ได้เลย!!! ก็ฟังไป เท่านั้น ทาง
เดียว!!! ฟังไป เข้าใจไป แล้วเป็นปกติ!!!...

...เพราะฉะนั้น ฟังแล้วก็เข้าใจ!! ฟังแล้วก็เข้าใจ!! แล้วไม่
มีอีก ทุกอย่างเดี๋ยวนี้ มี แล้วไม่มีอีก!!! มันค่อย ๆ ทำให้
เราฟังธรรมะ ด้วยความเข้าใจขึ้น ทีละเล็กทีละน้อย จาก
การที่ได้เข้าใจ แม้เพียงแต่คำที่เราว่า ไม่มีแน่นอน ฟัง
มา ก็เฉย ๆ ไป แต่ ยิ่งฟัง ยิ่งแล้วก็ไม่มีแน่นอน!! เวลาที่
ฟัง "เห็น" ก็ค่อย ๆ เข้าใจว่า "เห็น" ขณะนี้ เป็นอย่างนี้ พอ
"ได้ยิน" เกิดขึ้น ก็ค่อย ๆ ทำให้เข้าใจว่า เมื่อไหร่ไม่มี!!!!...

...แต่ยังไม่ใช่วินาทีที่มีการปรากฏสืบทอดกัน มันห่าง ไช่
ไหม? อย่างพูดถึงเห็น แล้วไม่มี แล้ว "ช่องว่าง" นั้น ก็คือ
"เรา" แล้วก็มี "ไต่ยีน" ค่อย ๆ ไปเข้าใจ นาน ๆ ครั้ง ว่า
แล้วก็ไม่มีอีก แล้วก็ "ช่องว่าง" อีก "เรา" อีก!!! นี่คะ ต้อง
ค่อย ๆ ค่อย ๆ รู้ ค่อย ๆ ละ!!!

ไม่อย่างนั้น ไม่มีพระสูตร พูดเรื่องชีวิตประจำวันทั้งนั้น
เลย ให้เห็นตามความเป็นจริง ว่ามันเป็นแบบนี้ แต่ยังไม่
ได้รู้แบบนี้ เเท่านั้นเอง!!! ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น!!! คนที่
อดทนไม่ได้ ก็หันหลังให้พระสัทธรรม ไปพยายามด้วย
ความเป็นตัวตน!!!!...

"...ข้าพเจ้า ขออุทิศส่วนกุศล ที่ได้บำเพ็ญแล้วในวันนี้ แก่บิดามารดา และผู้มีพระคุณ ทั้งในปัจจุบันชาติ และในอดีตอนันตชาติ แก่ญาติและมิตรสหาย ผู้ล่วงลับไปแล้ว แก่เทวดาและอมนุษย์ทั้งหลาย และแก่คุณป้าหนั้น บารมีธรรม และ คุณบรรยงค์ จงจิตรนันท์ ขอจงมีจิตโสมนัสยินดี อนุโมทนาในส่วนกุศล โดยทั่วกัน เทอญ..."

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
กราบอนุโมทนาในกุศลทุกประการของท่านอาจารย์ดวงเดือน บารมีธรรม
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่านครับ

